

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Служба „Преса и информация“

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 66/09

16 юли 2009 година

Решение на Съда по дело C-168/08

László Hadadi/Csilla Márta Mesko

**СЪПРУЗИТЕ С ОБЩО ДВОЙНО ГРАЖДАНСТВО В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
МОГАТ ДА ПОИСКАТ РАЗВОД ПО СВОЙ ИЗБОР ПРЕД СЪДИЛИЩАТА НА
ЕДНАТА ИЛИ ДРУГАТА СЪОТВЕТНА ДЪРЖАВА**

Компетентността на юрисдикциите на една от тези държави-членки не може да не бъде призната, по съображение че по отношение на ищеца не е налице друг критерий на привързване към тази държава освен гражданството.

Общностният регламент относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност¹ предвижда по-специално няколко основания за компетентност да се разглеждат искове по дела за разтрогване на брака. В допълнение към някои критерии, които се основават в различни аспекти на обичайното местопребиваване на съпрузите, регламентът възприема и критерия за гражданството² на двамата съпрузи.

Освен това регламентът по принцип предвижда, че решенията за развод, постановени в една държава-членка, се признават в другите държави от Европейския съюз и че компетентността на съда в държава-членка на произход не може да се преразглежда. При все това съгласно установените с този регламент преходни правила за признаването³ в определени случаи, когато решението за развод е постановено преди датата на влизане в сила на регламента⁴, компетентността на юрисдикцията на държавата-членка на произход по изключение трябва да бъде преразгледана.

¹ Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, с който се отменя Регламент (ЕО) № 1347/2000 (ОВ L 338, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 183).

² По отношение на Обединеното кралство и на Ирландия критерият за гражданството е заменен с този за техния „domicile“.

³ Преходните разпоредби се съдържат в член 64 от регламента.

⁴ Регламентът се прилага считано от 1 март 2005 г., с изключение на членове 67—70, които са без значение за спора в главното производство.

През 1979 г. г-н Hadadi и г-жа Mesko — и двамата унгарски граждани — сключват брак в Унгария. Те емигрират във Франция през 1980 г., където пребивават и понастоящем. През 1985 г. те придобиват френско гражданство по натурализация, така че всеки от тях е с френско и унгарско гражданство.

На 23 февруари 2002 г. г-н Hadadi предявява иск за развод пред съда в Пеща (Унгария). От своя страна на 19 февруари 2003 г. г-жа Mesko предявява иск за развод във Франция пред Tribunal de grande instance de Meaux.

На 4 май 2004 г., няколко дни след присъединяването на Република Унгария към Европейския съюз, съдът в Пеща постановява развода между г-н Hadadi и г-жа Mesko.

След това съдебно решение френският съд обявява иска за развод на г-жа Mesko за недопустим. Тя обжалва това решение пред Cour d'appel de Paris, който приема, че решението на унгарския съд не може да бъде признато във Франция, тъй като компетентността на последния е „твърде уязвима“, докато в сравнение с нея компетентността на намиращия се във Франция съд по местоживеенето на съпрузите е „особено стабилна“. По тази причина Cour d'appel de Paris обявява иска за развод на г-жа Mesko за допустим.

Г-н Hadadi подава касационна жалба срещу това решение. При проверката за допустимост на предявения във Франция иск за развод Cour de cassation трябва да приложи, във връзка с решението за развод на унгарския съд, преходните норми за признаването, установени с посочения регламент. Следва да се определи най-вече дали в приложение на този регламент унгарските юрисдикции може да са били компетентни да се произнесат по иска за развод, предявен от г-н Hadadi. В този контекст Cour de cassation отправя до Съда въпроси относно тълкуването на предвидените в регламента правила за компетентност с оглед на хипотеза на съпрузи с общо двойно гражданство, унгарско и френско, които отдавна не живеят в Унгария и чиято единствена връзка с тази държава е унгарското гражданство.

Съдът най-напред констатира, че регламентът не прави разграничение с оглед на това дали определено лице има едно или няколко гражданства. Следователно разпоредбата на регламента, която предвижда компетентност за юрисдикциите на държавата-членка на гражданството на съпрузите, **не може да се тълкува по различен начин** според това дали двамата съпрузи имат общо двойно гражданство или имат само едно общо гражданство. Ето защо в случай на общо двойно гражданство сезираният с иск за развод съд не може да пренебрегне обстоятелството, че заинтересованите лица имат гражданство на друга държава-членка.

Следователно, за целите на прилагането на установените с регламента преходни норми за признаването **френските юрисдикции трябва да вземат предвид обстоятелството, че г-н Hadadi и г-жа Mesko са също и унгарски граждани и поради това унгарските юрисдикции може да са били компетентни да разгледат иск за развод между тези лица.**

В това отношение Съдът отбелязва, че регламентът няма за цел да изключи наличието на няколко компетентни юрисдикции по дела за развод. Напротив, изрично се предвижда успоредното съществуване на няколко компетентни юрисдикции, без да се установява йерархия между тях.

На следващо място Съдът отбелязва, че доколкото възприема гражданството като критерий за компетентност, регламентът дава предимство на еднозначна и лесно приложима привръзка. Той не предвижда други критерии по отношение на гражданството, като например по-специално неговата ефективност. Всъщност необходимостта от проверка на привръзките между съпрузите и техните съответни гражданства би утежила проверката на съдебната компетентност в противоречие с целта да се улесни прилагането на регламента чрез използването на прост и еднозначен критерий на привързване.

На последно място Съдът припомня, че съгласно регламента съпрузи, граждани само на една държава-членка, винаги биха могли да сезират юрисдикциите на тази държава, дори ако от много години не пребивават обичайно в нея и ако действителната им връзка с тази държава е слаба.

При тези условия Съдът обявява, че **когато и двамата съпрузи са граждани на две едни и същи държави-членки, регламентът не допуска компетентността на юрисдикциите на едната от съответните държави-членки да не бъде призната, по съображение че по отношение на ищеца не е налице друг критерий на привързване към тази държава.**

Ето защо Съдът посочва, че **юрисдикциите на държавите-членки, на които са граждани съпрузите, са компетентни на основание на регламента, като съпрузите могат да изберат юрисдикцията на едната или другата държава-членка.**

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

Езици, на които е преведен документът: BG ES CS DE EL EN FR IT HU NL PL RO SK

*Пълният текст на решението е достъпен на интернет страницата на Съда:
<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=BG&Submit=rechercher&numaff=C-168/08>*

По принцип справка може да се направи в деня на произнасянето, след 12 часа централноевропейско време.

*За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова
Тел.: (00352) 4303 3708 Факс: (00352) 4303 4719.*

*Кадри от обявяването на решението са достъпни на EbS „Europe by Satellite“,
услуга, предоставяна от Европейската комисия, Генерална дирекция „Преса и известия“
L-2920 Люксембург, Тел.: (00352) 4301 35177 Факс: (00352) 4301 35249
или B-1049 Брюксел, Тел.: (0032) 2 2964106 Факс: (0032) 2 2965956*